

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem., ve věci

žalobce: R. M., ev. č. X
státní příslušnost X
pobytem v ČR na adrese X
zastoupený advokátem X
sídlem X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2022, č. j. OAM-821/ZA-ZA11-D02-2022,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ nebo „zdejší soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2022, č. j. OAM-821/ZA-ZA11-D02-2022 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřípustná a řízení o ní bylo zastaveno podle ust. § 25 písm. i) ve spojení s ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“). Současně bylo podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“), rozhodnuto o tom, že státem příslušným k posouzení podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany je Italská republika.

II. Žaloba a její doplnění

2. Žalobce nejprve v žalobě citoval z Dublinského nařízení (odst. 14 a odst. 17 preambule a čl. 2 písm. g) Dublinského nařízení). Z citovaného článku a odstavců pak dovozuje, že pojem rodinného příslušníka užívaný napříč Dublinským nařízením je odlišný od pojmu rodinného příslušníka, který požívá mezinárodní ochrany a rodinného příslušníka, který je žadatelem o mezinárodní ochranu, resp. čl. 9, 10 a 11 Dublinského nařízení zužují obecný pojem rodinného příslušníka o další kritéria, kterými jsou požívání mezinárodní ochrany, případně podání žádosti o mezinárodní ochranu.
3. Žalobce dále odkázal na čl. 17 odst. 1 a 2, přičemž dospívá k závěru, že Italská republika je na základě čl. 17 odst. 2 Dublinského nařízení oprávněna požadovat převzetí řízení po České republice. Jiným členem rodiny žalobce je podle čl. 17 Dublinského nařízení i manželka žalobce. Žalovaný pak tím, že zamlčel skutečnost, že žalobce má na území ČR manželku poškodil i Italskou republiku, neboť ji znemožnil postup dle čl. 17 odst. 2 Dublinského nařízení.
4. Žalobce je dále přesvědčen, že Česká republika měla převzít řízení o žádosti žalobce, a to postupem dle čl. 17 odst. 1 či 2 Dublinského nařízení. Takový závěr je třeba přijmout i při zohlednění ústavního pořádku České republiky, neboť právo na ochranu rodinného života má každý, bez ohledu na své právní postavení vůči České republice. Stejně tak je třeba, aby zásah do práv či svobod byl zásahem proporcionálním. Žalovaný proto postupoval nesprávně. Správným postupem by bylo, pokud by rozhodnul o převzetí řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Takový postup výslovně připouští čl. 17 odst. 1 s přihlédnutím k odstavci 14 a 17 preambule Dublinského nařízení. Dublinské nařízení jej preferuje, nadto se jedná o postup, který výrazně minimalizuje míru zásahu do ústavně zaručeného práva žalobce na rodinný život.
5. Žalobce dále namítal, že neexistuje žádný legitimní cíl pro rozhodnutí o nepřevzetí a přemístění žalobce do Italské republiky. Platí to tím spíše, že specifický azylový systém Italské republiky se dlouhodobě potýká s administrativními i personálními problémy, takže by přemístění žalobce mohlo znamenat i zásah do jiných jeho práv (na zdraví, život či lidskou důstojnost). V ČR má totiž žalobce zajištěno vlastní bydlení a zprostředkovaně má přes manželku určité sociální a kulturní zázemí. V Italské republice pak nemá žádné známé či spřízněné osoby, a byl by tak zcela odkázán na pobyt v azylovém zařízení. Je pak absurdní tvrzení žalovaného, že manželka může odjet se

žalobcem do Italské republiky a vést tam rodinný život, neboť tím by došlo i k zásadnímu zásahu do života jeho manželky. Manželka pak sice podala žádost o občanství až v tomto roce, ale v ČR žije od období dospívání, více než polovinu svého života a má zde pracovní, rodinné i sociální zázemí.

6. Žalobce závěrem uvedl, že je povinností žalovaného převzít řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, neboť jiným postupem by se dopustil nesprávného výkladu a aplikace Dublinského nařízení v rozporu s jeho smyslem a účelem, nadto by se dopustil neústavního zásahu do ústavně zaručených práv žalobce.
7. V doplnění žaloby žalobce argumentoval především tím, že za žalovaného zřejmě rozhodovala vyloučená úřední osoba, která pro svůj poměr k věci (negativní vztah k žalobci pro jeho příslušnost k národu) jednala vědomě ke škodě žalobce. Žalobce je přesvědčen, že námitku podjatosti vznesl důvodně a včas, neboť až teprve při seznámení se s podklady rozhodnutí zjistil, že oprávněná úřední osoba Ing. L. V. v žádosti adresované Italské republice uvedla úmyslně nepravdivé informace o rodinném vztahu žalobce, ač ji pravdivé informace musely být v této době známy, neboť manželka žalobce byla přítomna u podání žádosti o azyl a rovněž o níž žalobce hovořil v písemné žádosti o azyl. Toto zjištění uvedlo do kontextu negativní vyjádření Ing. L. V. na adresu žalobce pro jeho příslušnost k národu. Pokud se zdálo, že Ing. V. toliko konstatuje aktuální negativní naladění společnosti vůči osobám ruské národnosti, pak ze zjištění úmyslných nepravdivých skutečností je zřejmé, že prezentovala svůj osobní názor na osoby ruské národnosti a poškodila žalobce pro jeho příslušnost k národu.
8. Žalobce dále uvedl, že nenese žádnou odpovědnost za vojenskou agresi ruského režimu a nelze proto na něj takto pohlížet. Naopak vystupoval proti této agresi, což uváděl i v žádosti o azyl.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě především uvedl, že popírá oprávněnost všech žalobních námitek. Dále uvedl, že dne 9. 2. 2022 zaslal italské straně svou žádost o přijetí zpět dle Dublinského nařízení. Dne 20. 9. 2022 pak správní orgán obdržel informaci, že Italská republika svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu uznala.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (ust. § 65 odst. 1 s. ř. s.), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
12. Žaloba **není důvodná**.
13. Podle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III „*žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III*“. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které „*není-li možné přemístit žadatele do členského státu,*

který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.“.

14. Podle čl. 12 odst. 1 dublinského nařízení, *pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal. Podle odstavce 2 téhož ustanovení pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. [810/2009](#) ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech⁽¹⁴⁾. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát. Podle odstavce 3 téhož ustanovení pokud je žadatel držitelem více platných povolení k pobytu nebo víz vydaných různými členskými státy, přejímají členské státy příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu v tomto pořadí: a) členský stát, který vydal povolení k pobytu přiznávající právo na nejdelší pobyt, nebo pokud jsou doby platnosti stejné, členský stát, který vydal povolení k pobytu, jehož doba platnosti skončí jako poslední; b) členský stát, který udělil vízum, jehož doba platnosti skončí jako poslední, pokud se jedná o stejný druh víz; c) pokud se jedná o různé druhy víz, členský stát, který udělil vízum s nejdelší dobou platnosti, nebo pokud jsou doby platnosti stejné, členský stát, který udělil vízum, jehož doba platnosti skončí jako poslední. Podle odstavce 4 téhož ustanovení pokud je žadatel držitelem pouze jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před méně než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se odstavce 1, 2 a 3, dokud žadatel neopustil území členských států. Pokud je žadatel držitelem jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před více než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před více než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, a pokud žadatel neopustil území členských států, je příslušný členský stát, ve kterém byla podána žádost o mezinárodní ochranu. Podle článku 7 odst. 1 Dublinského nařízení členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v této kapitole, se určuje na základě stavu v době, kdy žadatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v některém členském státě.*
15. Soud dále k věci uvádí, že mezi účastníky není sporné, že žalobce požádal v ČR o mezinárodní ochranu dne 6. 9. 2022. Rovněž není sporné, že v této době byl žalobce držitelem krátkodobého víza č. 0417404432 vydaného Italskou republikou s možností více vstupů a maximální délkou pobytu 90 dní ode dne 7. 6. 2022 do dne 7. 12. 2022. Podle názoru soudu tak bylo namístě aplikovat čl. 12 odst. 2, neboť žalobce byl v době podání žádosti o mezinárodní ochranu držitelem platného víza vydaného Italskou republikou. Z obsahu napadeného rozhodnutí je navíc zřejmé, že správní orgán požádal Italskou republiku dne 9. 9. 2022 o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a dne 20. 9. 2022 obdržel správní orgán informaci, že Italská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce. Žalovaný tak správně dospěl k závěru, že je třeba aplikovat čl. 12 odst. 2 Dublinského nařízení, a tudíž k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je příslušná Italská republika.

16. Soud k věci dále uvádí, že podle čl. 3 odst. 1 věty druhé dublinského nařízení *žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*
17. V rámci dublinského systému tedy nelze premisťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazují natolik závažné, tedy systémové nedostatky z hlediska závazných standardů Společného evropského azylového systému (resp. z hlediska srovnatelných závazků ostatních zemí dublinského systému, které nejsou právními předpisy Společného evropského azylového systému v té či oné míře vázány). Tyto systémové nedostatky musejí dosahovat intenzity, že by v případě přemístění žadatele do dané země dublinského systému vzniklo riziko nelidského či ponižujícího zacházení s tímto žadatelem, rozporné s požadavky zejména čl. 4 Listiny základních práv EU, resp. čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak byly konkretizovány v judikatuře Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva (přímo k možnosti vzniku takové újmy v rámci uplatňování dublinského systému srov. zejména rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, *N. S. a M. E.*, C-411/10 a C-493/10, ze dne 14. 11. 2013, *Puid*, C-4/11, a ze dne 10. 12. 2013, *Abdullahi*, C-394/12; a dále rozsudky velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 1. 2011 ve věci *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, stížnost č. 30696/09, a ze dne 4. 11. 2014 ve věci *Tarakhel proti Švýcarsku*, stížnost č. 29217/12).
18. Nejvyšší správní soud v této souvislosti již vyslovil, že úvaha správního orgánu týkající se možnosti přemístění žadatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce dublinského nařízení musí být obsažena v každém rozhodnutí o přemístění žadatele, bez ohledu na to, do jaké země má být žadatel přemístěn (viz rozsudek ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27). Tyto závěry správního orgánu musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22).
19. Napadené rozhodnutí žalovaného vychází z Informace OAMP ze dne 11. července 2022, týkající se azylového systému v Italské republice a popisující Řízení o mezinárodní ochraně, azylovou legislativu, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž konstatuje, že na úrovni EU ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy EU nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovaly systematické nedostatky ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Italské republice, dosahující dokonce rizika nelidského nebo ponižujícího zacházení. Takové stanovisko nepřijal ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Žalobce v rozhodnutí rovněž uvedl, že Italská republika ratifikuje a dodržuje mezinárodní

smlouvy o ochraně lidských práv a s ohledem na geografickou pozici a migrační proudy v letech 2014 až doposud je více než zřejmé, že Italská republika je pod drobnohledem mezinárodních institucí, přičemž podrobně jsou mapovány migrační toky, trendy, schémata.

20. Soud k věci dále uvádí, že situace v Itálii přitom nebyla ani s určitým časovým odstupem od vydání rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 4. 11. 2014 ve věci *Tarakhel proti Švýcarsku*, stížnost č. 29217/12, v tomto ohledu jednoznačná. Správní soudy se zabývaly např. případem zranitelných žadatelů přemístěných dle nařízení Dublin III do Itálie na přelomu let 2017 a 2018. Ve skutkových okolnostech tehdejších věcí (tehdejší stav; jednalo se o žadatele, kteří již dříve podali žádost o mezinárodní ochranu v Itálii a poté její území opustili – tj. došlo dle italské úpravy k zastavení řízení včetně procesních důsledků; žadatelé vyjádřili předchozí špatné zkušenosti s fungováním italského azylového systému; ve správním řízení odkazovali na konkrétní aktuální informace vztahující se k situaci v Itálii, které popisovaly praxi týkající se podmínek přijetí v Itálii a byly žalovanému dostupné, přesto se jimi nezabýval atd.) shledaly rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným a instruovaly žalovaného k tomu, aby se blíže zabýval zejména tím, jaké podmínky přijetí jsou italské orgány v praxi pravidelně schopny zajistit (a garantovat) žadatelům o mezinárodní ochranu, kteří patří do skupiny zranitelných osob (např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2018, č. j. 53 Az 3/2018 – 33).
21. Tyto závěry však nelze absolutizovat nejenom proto, že situace různých žadatelů může být a pravidelně i bude různá. V Itálii došlo zároveň od té doby k důležitým legislativním změnám, jejich charakteru a otázce nedostatků italského azylového systému, které by mohly v případě přemístění rodičů s malými dětmi představovat porušení čl. 3 Úmluvy, se v nedávné době zabýval také Evropský soud pro lidská práva (rozhodnutí ze dne 15. 4. 2021 ve věci *M. T. proti Nizozemsku*, č. stížnosti 46595/19, nebo ze dne 27. 5. 2021 ve věci *A. B. a ostatní proti Finsku*, č. stížnosti 41100/19).
22. Legislativní vývoj není na tomto místě třeba podrobně shrnovat. Podstatné je zejména to, že na konci roku 2020 došlo ke změnám vnitrostátní úpravy přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (fakticky revize tzv. Salviniho dekretu z roku 2018). V současné době kromě hotspotů na jihu země slouží k přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu střediska prvotního příjmu (CPA) pro standardní ubytování žadatelů o mezinárodní ochranu, střediska zvláštního příjmu (CAS) – více než 5 000 středisek různých typů, a dále ubytovací centra druhé úrovně – tzv. systém pro ubytování a integraci (SAI). SAI představuje zejména malá ubytovací zařízení a byty ve městech s dobrým dopravním napojením. Žadatelům o azyl jsou zde poskytovány obdobné služby jako ve střediscích CAS: kromě materiálního zázemí také zdravotní péče, sociální a psychologické poradenství, lekce italského jazyka, právní poradenství a pomoc v přístupu k místním službám. Uvedený systém je také popisován ve zprávě žalovaného o italském azylovém systému z 11. 7. 2022.
23. Z citovaných rozhodnutí ESLP vyplývá, že žadatelé o mezinárodní ochranu, kteří jsou zranitelnými osobami dle italského práva (včetně rodin s dětmi), mají přednostní nárok na ubytování v zařízení SAI, která jinak slouží zejména k ubytování cizinců, kterým byla mezinárodní ochrana udělena. Výslovně zmiňuje také možnost ubytování žadatelů o mezinárodní ochranu, včetně rodin s dětmi, v zařízeních SAI. Tato centra budou přijímat rovněž rodiny s dětmi navracené z jiných členských států dle nařízení Dublin

III. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky novou italskou legislativu uvítal s tím, že žadatelům o mezinárodní ochranu garantuje právo na registraci pobytu a účinný přístup základním službám. Za tohoto stavu ESLP uzavřel, že žadatel o mezinárodní ochranu má dle italské úpravy nárok na ubytování v přijímacím středisku.

24. Informace žalovaného založená ve správním spise (informace OAMP Itálie, Azylový systém, z 11. 7. 2022) je dostatečně aktuální, vychází zejména z podrobných informací AIDA (Asylum Information Database) o fungování italského azylového systému a popisuje situaci obdobně. V souvislosti s ubytováním úřady přihlíží ke zranitelnosti osob. V případě dublinských navrátilců, kteří v Itálii doposud o mezinárodní ochranu nežádali, je s nimi zacházeno jako s prvožadateli. Tato informace spolu se shora citovanými rozhodnutími ESLP poskytuje relevantní obrázek o fungování italského azylového systému. Žalovaný tedy vycházel z aktuálních informací o zemi původu.
25. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 – 52, společný evropský azylový systém je „založen na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské úmluvy i Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznámá, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení.“
26. Jelikož v otázce azylového řízení mezi členskými státy platí domněnka vzájemné důvěry, pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostatcích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41). Obdobně lze vycházet z rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 3. 2019, Jawo, C-163/17, ve kterém bylo v bodu [90] uvedeno, že, „má-li soud, který rozhoduje o oprávněném prostředku, jenž byl podán proti rozhodnutí o přemístění, k dispozici důkazy, které předložila dotčená osoba za účelem prokázání existence takového rizika, je tento soud povinen na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem, posoudit existenci buď systémových či celoplošných nedostatků, anebo nedostatků týkajících se některých skupin osob.“ K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv EU, musí tyto dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020 – 27).
27. Takové pochybnosti, které by výše uvedenou domněnku vyvrátily, v předcházejícím ani soudním řízení nevyvstaly. Naopak lze souhlasit se žalovaným v tom, že Italská republika je členským státem Evropské unie a dalších lidskoprávních organizací, přičemž ho nelze ani z jiných důvodů považovat za zemi, ve které by se závažné systémové nedostatky vyskytovaly. Žalobce pak takové skutečnosti ani netvrdil a ani nepatří mezi zranitelné osoby.
28. Žalobce dále obsáhle argumentoval tím, že měl být aplikován čl. 17 Dublinského nařízení, neboť na území ČR legálně pobývá jeho manželka. Čl. 17 odst. 1 nařízení

Dublin III uvádí, že (o)dchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené. V případě potřeby uvědomí prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003, původně příslušný členský stát, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Členský stát, který se stal příslušným podle tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac v souladu s nařízením (EU) č. 603/2013 datum, kdy se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu. Dle čl. 17 odst. 2 Dublinského nařízení členský stát, ve kterém je požádáno o mezinárodní ochranu a který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo příslušný členský stát může kdykoli před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé požadovat od jiného členského státu, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů, které vyplývají zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, s cílem sloučit i jiné členy rodiny, i když tento členský stát není příslušný podle kritérií uvedených v člancích 8 až 11 a 16. Dotčené osoby s tím musí vyjádřit písemný souhlas. Žádost o převzetí musí obsahovat všechny dokumenty, které má dožadující členský stát k dispozici a které dožadovanému státu umožní vyhodnocení situace. Dožádaný stát provede v případě potřeby veškeré nezbytné kontroly pro posouzení uvedených humanitárních důvodů a do dvou měsíců ode dne, kdy žádost obdrží, odpoví dožadujícímu členskému státu prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003. Odpověď, kterou se žádost zamítá, musí obsahovat odůvodnění. Vyhoví-li dožádaný členský stát žádosti o převzetí, přechází příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu na něj.

29. Otázkou, zda správní orgán, který rozhoduje o určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a konstatuje příslušnost jiného státu, je povinen zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí také tím, proč nevyužil diskrečního oprávnění dle čl. 17 odst. 1, se Nejvyšší správní soud již zabýval, přičemž v usnesení ze dne 28. 7. 2016, č. j. 9 Azs 118/2016 – 36, a v rozsudku ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 – 26, dospěl k závěru, že obecně není správní orgán povinen odůvodňovat, proč nepřistoupil k použití diskrečního ustanovení čl. 17 nařízení Dublin III. V rozsudku ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, Nejvyšší správní soud tyto závěry upřesnil a konstatoval: „(...) diskrece je v právním státě vždy nějak omezena nebo vymezena, a není a nemůže být nelimitována, neboť v opačném případě by byl vytvářen prostor pro libovůli, která je nepřijatelná. Ani správní uvážení ohledně toho, zda bude aplikováno správní uvážení obsažené v čl. 17 odst. 1 nařízení, tak nelze provádět zcela neomezeně. (...) Vyjádření suverenity v podobě atrakce posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nepřislušným státem tak neznamená právo k libovůli, nýbrž povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci čl. 17. odst. 1 nařízení Dublin III učinit. Případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat: V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. Česká republika má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby našemu státu či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí

důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla (viz jeho čl. 3 odst. 2). V druhé z popsaných typových skupin případů je v první řadě na místě nejprve zkoumat, zda by tyto důsledky mohly skutečně s významnou pravděpodobností nastat, a pokud ano, zda stát příslušný dle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky.“ (srov. bod 31 až 33 odůvodnění). Dále doplnil, že „(...)užití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům, kterých bude v porovnání s celkovým obvyklým počtem řešených žádostí o azyl výrazná menšina. Úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je proto správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba. Nevyjdou-li žádné takové okolnosti najevo, absence zmínky o diskrečním oprávnění nečiní rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů (...).“ (srov. bod 34 odůvodnění). Nejvyšší správní soud tedy v posledním citovaném rozsudku dospěl k právnímu závěru, že pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, správní orgán je povinen učinit úvahu, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění. Tyto závěry poté potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 1. 2017, 5 Azs 229/2016 - 44, v němž uvedl: „Na druhé straně nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění (byť není možné a priori vyloučit důvody jiné) vyjádřil unijní normotvůrce v bodě 17 odůvodnění nařízení Dublin III takto: „Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením.

30. Soud k věci dále uvádí, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 - 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 - 32) břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. V rámci žádosti žalobce uvedl, že jeho manželka žije v ČR. V rámci pohovoru pak uvedl, že s manželkou se seznámil v červenci roku 2017 a pak přiletěl do ČR. Žalobce měl práci v Rusku a studoval. S manželkou se potkával tak, že v době covidu s ním byla téměř rok v Rusku. Jinak se potkávali jednou, dvakrát do roka, většinou v létě. Po covidu pak manželka jezdila za žalobcem. Manželka žalobce žije na území ČR 13 let, přičemž zde pracuje a studuje. Do ČR žalobce přijel, aby byli spolu a nebyli rozdělení. Jiná možnost, než dostat se do ČR na italské vízum, nebyla. Žalobce chce žít v ČR se svou manželkou. Má zde ubytování, rodinu a ženu. Manželka zde má práci a studuje. Nemohou být rozdělení. Právní zástupce žalobce požádal o převzetí odpovědnosti ČR za řízení o mezinárodní ochranu žalobce.
31. Pro nyní posuzovaný případ, kdy žalobce namítá zásah do rodinného života, jsou rozhodné již citované závěry z rozsudků ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 - 24, a ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 - 44, v nichž soud dovodil, že v případech hodných zvláštního zřetele je povinností správního orgánu odůvodnit nevyužití diskrečního oprávnění. Dublinské nařízení výslovně nepočítá s kritériem určení příslušnosti

založeným na legálním pobytu rodiny žadatele o mezinárodní ochranu, nejsou-li tito rodinní příslušníci zároveň žadateli o udělení mezinárodní ochrany či poživateli mezinárodní ochrany. Žalovaný se námitkou zásahu do rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy a nevyužitím diskrečního opatření dle § 17 Dublinského nařízení zabýval. Soud k tomu dodává, že dle skutečností uvedených žalobcem, manželství bylo uzavřeno v roce 2017. Mimo covidové doby, kdy manželé spolu pobývali téměř jeden rok v Rusku, se potkávali jednou, dvakrát do roka, většinou v létě. Manželka jezdila za žalobcem do Ruska. Manželé tedy od jejich seznámení v červenci roku 2017, žili ve společné domácnosti toliko jeden rok, jinak se jejich vztah odehrával na dálku s intenzitou střetávání jednou až dvakrát ročně. Soud má tedy za to, že za těchto okolností vycestování žalobce do Italské republiky na dobu vyřízení jeho žádosti o mezinárodní ochranu nebude představovat rozpor s mezinárodními závazky České republiky a právem žalobce na soukromý a rodinný život. Samotné vycestování pak ani neznemožňuje podání následné žádosti o některou z forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Soud tedy neshledal, že by žalovaný překročil zákonné limity svého správního uvážení (srov. podrobněji k limitům správního uvážení ve vztahu k čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24). Soud proto neshledal tuto žalobní námitkou důvodnou.

32. Soud k věci rovněž uvádí, že členskému státu, který rozhoduje o přemístění žadatele je tedy dána možnost si dle svého vlastního uvážení ponechat žadatele ve své vlastní jurisdikci. Samo toto rozhodnutí posoudit žádost o mezinárodní ochranu však představuje pouze oprávnění členského státu, nikoliv povinnost, a proto není užití diskrečního oprávnění vynutitelné, a to ani soudní cestou. Žalobce v průběhu správního řízení požadoval, aby ČR meritorně posoudila jeho žádost o mezinárodní ochranu. Dle názoru soudu se žalobce nemůže dovolávat toho, že v důsledku nesprávného údaje o jeho stavu (svobodný namísto ženatý) mohla případně Italská republika využít svého oprávnění v čl. 17 odst. 2 Dublinského nařízení a požadovat od ČR převzetí žalobce. Takové oprávnění není vynutitelné.
33. Další žalobní námitka směřovala proti tomu, že oprávněná úřední osoba Ing. L. V. byla podjatá. K tomu soud předně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019 – 34, podle kterého *„účelem námitky podjatosti a jejího posouzení je zajištění práva na nestranné rozhodnutí, které je ústavně zaručeným právem jednotlivce (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) [...] Obecně proto jistě platí, že není-li včasná a jednoznačně formulovaná námitka podjatosti předložena k rozhodnutí služebně nadřízenému úřední osoby, jedná se o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem s možným dopadem do zákonnosti rozhodnutí o věci samé. Na druhé straně právo zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob není absolutní a podobně jako jiná práva podléhá jistým omezením, pokud jsou přiměřená. S ohledem na to je třeba sledovat i přiměřené naplňování dalších principů a účelů správního řízení, k nimž patří i zásada rychlosti a hospodárnosti či zásada neposkytnutí ochrany zneužití práva či jinak obstrukčnímu jednání. Proto nikoliv každá námitka podjatosti je bez dalšího způsobilá zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob a ve zcela výjimečných případech nikoliv každá námitka je dokonce způsobilá vyvolat postup podle § 14 odst. 2 (nyní odst. 3) správního řádu. Jak již uvedeno, každou námitku podjatosti vznesenou podle § 14 odst. 2 (resp. odst. 3) správního řádu je třeba vyhodnotit nikoliv pouze formálně, ale i obsahově (rozsudek ze dne 10. 10. 2018, č. j. 6 As 75/2018 – 83). Pokud však správní orgán skutečně*

vyhodnotí podanou námitku jako prima facie nedůvodnou a ani ji tedy nepředloží k rozhodnutí představenému úřední osoby, nese riziko, že podjatost bude nakonec shledána až v rámci opravných prostředků proti rozhodnutí ve věci samé, včetně řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí“. Z uvedeného vyplývá, že pokud správní orgán považuje vznesenou námitku podjatosti za zjevně nesrozumitelnou, nesmyslnou či na první pohled („prima facie“) nedůvodnou, není povinen postupovat podle § 14 odst. 3 správního řádu, tedy předložit námitku k posouzení nadřízené úřední osobě a vyčkat jejího rozhodnutí. Právě taková situace nastala v posuzované věci. Dle názoru soudu oprávněná úřední osoba neměla žádný osobní zájem na tom, aby v žádosti o převzetí adresované Italské republice byly úmyslně uvedeny nesprávné údaje, tj. namísto stavu žalobce ženatý byl uveden stav svobodný. Dle názoru soudu se jednalo o neúmyslné pochybení (omyl), přičemž z obsahu spisového materiálu neplyne, že by jednání Ing. L. V. bylo jakkoliv motivováno státní příslušností či národností žalobce. Toliko z uvedení nesprávného údaje nelze tuto skutečnost dovozovat. Podle přesvědčení soudu proto nebylo vadou řízení, pokud o námitkách podjatosti správní orgány nerozhodovaly formou usnesení postupem podle § 14 správního řádu. Z průběhu správního řízení ani z obsahu napadeného rozhodnutí přitom nelze vysledovat jakékoliv známky neobjektivity ze strany oprávněných úředních osob, tedy i Mgr. et Bc. K. S., vedoucí oddělení mezinárodní ochrany, které podepsala napadené rozhodnutí. Tento žalobní bod tedy rovněž není důvodný.

34. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí možností předání žalobce do Italské republiky ve vazbě na čl. 3 odst. 2 a s čl. 17 nařízení Dublin III dostatečně zabýval a jeho úvahy mají oporu v podkladech správního spisu.

VI. Závěr a náklady řízení

35. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
36. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce